

Ravimite vastutustundlik kasutamine lamba- ja kitsekasvatuses

Katrin Tähepõld

DVM

Lambakasvatuskonsulent

2020

1

Mis see on?

Ravimresistentsus on haigustekitaja võime üle elada ravimiga töötlus doosis, mis on tavaliselt piisav sama liigi ja samas arengustaadiumis loomuliku haigustekitaja surmamiseks.

Haigustekitajaks võib olla seen, bakter, parasiit jne.

Miks probleemiks?

- Aina suurem probleem antibiootikumidega, mis ei tööta.
- Võib loomalt kanduda üle inimesele ja vastupidi.
- On baktereid/haigustekitajaid, kes on resistentsed mitmele ravimile.

Kuidas resistentsus tekib?

1. Loomulik resistentsus, n.ö. kaasasündinud
2. Geneetiline mutatsioon
3. Saadud teiselt liigilt

Resistentsus võib tekkida ka mitme eri ravimi vastu e. tekib multiresistentsus (i.k. multidrug resistant e. MDR)

3. Saadud teiselt liigilt

See tähendab, et nii inimestel kui ka loomadel esinevad haigustekitajad saavad omavahel geneetikat vahetada ning resistentsuse saavutada

USA-s 80% müüdavatest antibiootikumidest (AB) lähevad loomakasvatustesse.

Veised, sead, kanad.

Noorloomad kasvavad paremini üles, kui süüa AB-sid segada

- ▶ Alates 2017. a on USA-s keelatud kasvusoodustamiseks kasutada inimmeditsiinis olulisi AB-sid
- ▶ Euroopas on alates 2006. a keelatud AB-sid kasutada loomade kasvu soodustamiseks

Keegi ei tea, miks.

USA-s uuring, kus leiti, et
seafarmerid olid 6x tõenäolisemalt
MRSA kandjad, kui inimesed, kes
sigadega kokku ei puutunud.

Lammastel kasutatakse põllumajandusloomadest AB-sid kõige vähem, kuid samas on need sel juhul tihti masstöötused.

Kuidas vältida masstöötlusi?

Ohuks on alati kehvad pidamistingimused

- loomad nõrgemad
- haigustekitajatel lihtsam võimust võtta
- tihedamini vaja ravi teha
- paljudele loomadele korraga

Farmer vastutab toidu ohutuse
eest, mis tema farmist väljub!

- Farmerid on ka kandjad ja levitajad. Seetõttu on farmihügieen ülioluline.
- Puhtad riided. Puhtad-desotatud/ mitte enda farmi jalanõud.
- Tegelikult peaks ka pesemas käima farmide vahepeal.

Ravimite kasutamine

- Ravi määrab arst
- Arsti poolt antud juhenditest tuleb kinni pidada. Kahtluse korral konsulteerige loomaarstiga.
- Ravi ei tohi liiga vara lõpetada - nt kui haigustunnuseid enam ei ole
- Keeluaegadest tuleb kinni pidada!

- ▶ Loom tuleb teistest eraldada.
- ▶ Kõik ravid tuleb sisse kanda veterinaarpäevikusse.

Parasiitide resistentsus
ussirohtude vastu.

Parasiitide resistentsust ussirohule on leitud kõikjal üle maailma.

Esineb ka ühe parasiidi resistentsust mitmele ravimile korraga.

Roojaproovid - milleks?

Kas karjal on parasitaarprobleem?

Kas ravim töötab?

Kas esineb resistentsust?

Resistentsus

- Resistentsus tekib parasiidil
- Võib esineda mitme erineva toimeaine suhtes

Resistentsuse tekke vältimine/ edasilükkamine

- karjamaa-heinamaa rotatsioon
- kohe või ca nädal pärast ravi uuele karjamaale
- piisavalt rohtu/sööta
- Ravi ei pea teostama kõikidele loomadele

Resistentsuse tekke vältimine/edasilükkamine

- Ravida ainult näidustuse korral
 - Õiges doosis!
 - Korrektne manustamine!
 - Kontrolli efektiivsust

Jäta meelde!!!

- Ainult ravi ei ole lahendus, tuleb mõelda ka pidamisele!
- Tuleb olla kindel, et on (parasiidi)probleem!
- Lase kontrollida, kas ravi oli tõhus!

Täna tähelepanu eest!

